

TREFFER

1. Introductie

Het jaarthema van *Treffer* is: kostbaar. In dit nummer willen we nadenken over de Heilige Doop. Gedoopt zijn is niet vanzelfsprekend. Het is een groot voorrecht. God laat in de Doop het teken en zegel van het verbond zien. Het wijst op het werk van de Heere Jezus Christus. Hij kwam naar de aarde om Zijn bloed en Zijn leven te geven tot vergeving van zonden. Als we daar iets van leren kennen, dan zien we ook hoe kostbaar het sacrament van de Heilige Doop is. Het heeft Hem zoveel gekost om zondaren vergeving van zonden te schenken. Dan past alleen diepe verwondering.

Bij de behandeling van deze *Treffer* is het goed om te realiseren dat niet alle jongeren gedoopt zijn, om welke reden dan ook.

1.1 - Jaarthema

Andere onderwerpen binnen het jaarthema:

- Gods Woord
- Rouw en verdriet
- #Geloofwaardig (actietreffer - extra)
- **Heilige Doop**
- Duurzaamheid
- Grote genade

1.2 - Doelen:

1. Jongeren leren wanneer en hoe de Heilige Doop is ingesteld
2. Jongeren leren wat het sacrament van de Heilige Doop is
3. Jongeren leren wanneer ze de Heilige Doop overschatten
4. Jongeren leren wanneer ze de Heilige Doop onderwaarderen
5. Jongeren leren hoe ze de Heilige Doop mogen waarderen

1.3 - Aansluiting op leefwereld:

De meeste jongeren zijn gedoopt. Toch blijkt dat veel jongeren niet kunnen uitleggen waarom ze gedoopt zijn. Anderen geven aan dat ze het hun ouders kwalijk nemen dat ze gedoopt zijn.

Vrijwel alle jongeren zullen wel eens de vraag gesteld hebben waarom ze gedoopt zijn. Het laten dopen van kinderen is een bewuste keuze. De meeste mensen op de aarde zijn ongedoopt. Anderen zijn gedoopt, sommige als volwassene, anderen als kind. Gedoopt zijn is niet vanzelfsprekend. Laten dopen ook niet. Het doopformulier geeft aan dat de doop niet uit gewoonte mag gebeuren. Toch lijkt het wel de praktijk te zijn.

Daarom is het goed om over de Doop na te denken. Door hun kind te laten dopen hebben ouders (en ten diepste de Heere) hen een groot voorrecht gegeven. Maar bij dat grote voorrecht hoort ook een grote verantwoordelijkheid. Elke keer als de Bijbel open gaat,

klinkt het Evangelie waardoor we worden opgeroepen: Bekeer je en leef! Ds. J. van Haaren noemde de sacramenten 'uitroepetekens bij het Evangelie'. Elke doopdienst opnieuw worden we daaraan herinnerd.

2. Inhoud

Een avond kan je op veel verschillende manier indelen. Om een goede lijn in het programma te hebben, wordt een aantal opties uitgewerkt. Ook wordt er nog achtergrondinformatie over het thema gegeven (rondom de leerdoelen), die gebruikt kan worden in de inleiding.

2.1 Uitwerking doelen

Leerdoel 1: Jongeren leren wanneer en hoe de Heilige Doop is ingesteld

- *Genesis 17:7-11*: God geeft Abraham een zichtbaar teken van het genadeverbond: de besnijdenis.
 - *Verbond*: twee partijen nemen samen een besluit waar ze zich beide aan kunnen houden.
 - *Werkverbond*: Overeenkomst tussen God en mens. Als de mens zich aan Gods opdracht hield, beloofde God het eeuwige leven. Op overtreding van dit gebod stond de eeuwige dood als straf (*Genesis 2:16-17*).
 - *Genadeverbond*: Door de zonde is het werkverbond door de mens verbroken. Omdat de verhouding tussen God en mens niet meer goed was, konden zij samen geen verbond maken. Maar God wilde wel een verbond met de mens, zodat er weer een goede verhouding mogelijk zou zijn. Daarom richtte God het genadeverbond op. Hij beloofde Zijn Zoon, Die als Middelaar de schuld van de mens op Zich zou nemen (*Genesis 3:15*). Wie in Hem gelooft, wordt de zonde vergeven en krijgt het eeuwige leven (*Johannes 3:16*). Wie niet in het offer van de Heere Jezus gelooft, verdient de eeuwige dood (*Johannes 3:18-19*).
- *Lukas 2:21*: Ook de Heere Jezus werd besneden om de mensen in alles gelijk te worden.
- *Mattheüs 28:19*/*Markus 16:16*: De Heere Jezus stelt hier na Zijn dood en opstanding de doop in. Door Zijn dood is het bloedige teken van het verbond niet meer nodig, want Hij heeft de wet vervuld (*NGB 34, Romeinen 10:4*). Mensen die door de prediking tot bekering komen, mogen worden gedoopt. Hun kinderen horen door hen ook bij dit verbond en mogen daarom ook gedoopt worden. (*Handelingen 16:15, 33 en HC 27 vraag 74. Zie ook leerdoel 4, 2A*).

Leerdoel 2: Jongeren leren wat het sacrament van de Heilige Doop is

De Heilige Doop is een sacrament...: (*HC 25 vraag 66*)

- ... *een zichtbaar teken*: iets dat we kunnen zien (*Genesis 17:11*)
- ... *en zegel*: een bewijs
- ... (...) *opdat Hij ons door het gebruik daarvan de belofte van het Evangelie beter leert verstaan en verzegelt*: hierdoor leren we beter begrijpen wat God in de Bijbel belooft. Zoals het water vuil afspoelt, kan het bloed van de Heere Jezus je schoonmaken van je zonden (zie leerdoel 5)

Leerdoel 3: Jongeren leren wanneer ze de Heilige Doop overschatten

Soms wordt er gezegd dat de alle kinderen die gedoopt zijn ook kinderen van God zijn. Daarmee wordt er te veel waarde gehecht aan de Doop. De *Heidelbergse Catechismus*,

Zondag 27 zegt het heel duidelijk: De Heilige Doop is niet zaligmakend. Het doopwater maakt je hart niet schoon. Het is alleen een teken dat God, net als het water wat reinigt, je hart wil schoonwassen van de zonden door het bloed van de Heere Jezus. In het doopformulier worden verschillende geschiedenissen uit de Bijbel genoemd die duidelijk maken dat de besnijdenis/doop je niet zalig maken:

- *Genesis 6:18*: God richt Zijn verbond op met Noach en zijn hele gezin. Ze worden allemaal gespaard bij de zondvloed. Toch blijft Noachs' zoon Cham onbekeerd. Dit blijkt als hij later zijn dronken vader bespot (*Genesis 9:22-25*).
- *Johannes 8:31-59*: De Joden zeiden tegen Jezus: 'wij zijn Abrahams zaad'. Ze dachten automatisch zalig te zijn omdat God met Abraham een verbond had gemaakt en zij van hem afstamden en net als hem besneden waren. Maar de Heere Jezus laat hen zien dat zij vijanden van Hem zijn en Hem zelfs willen doden (vers 37). Dit Bijbelgedeelte laat dus zien dat, ook al ben je gedoopt, je daarmee niet bekeerd bent.
- *1 Korinthe 10:1-6*: Paulus beschrijft hoe het hele volk Israël door de Rode Zee gegaan is. In het doopformulier wordt dit beschreven als een voorbeeld van de Heilige Doop. De Heere maakte onderscheid tussen het volk Israël en Egypte. Toch schrijft Paulus dat God in het merendeel van hen geen welgevallen heeft gehad, omdat ze niet in Hem geloofden maar tegen Hem zondigden (vers 6).

Leerdoel 4: Jongeren leren wanneer ze de Heilige Doop onderwaarderden

Je kunt de heilige doop op verschillende manieren onderwaarderden:

Nr.	Manieren van onderwaarderden van de Heilige Doop	Argumenten	Bijbels tegenargument
1.	Niet dopen	Je ziet het nut van de doop niet in en laat je kind daarom niet dopen.	Mozes heeft zijn tweede zoon niet besneden en daarmee het genadeverbond verbroken. God straft hem hiervoor (<i>Exodus 4:24-26</i>).
2	Volwassendoop i.p.v. kinderdoop	A) Je vindt dat de Heere Jezus in het Nieuwe Testament de doop voor volwassenen heeft ingesteld. B) Je vindt dat een kind nog niet zelf kan beslissen of het wil geloven en gedoopt worden.	A) De volwassendoop is door de Heere Jezus ingesteld voor heidenen die tot geloof komen. Daar begint een nieuwe christelijke gemeente, waarin ook kinderen opgroeien en Gods Woord horen. Als teken dat zij ook bij het genadeverbond horen, moeten zij gedoopt worden, zie leerdoel 1. De geschiedenis in <i>Handelingen 16:13-15, 33</i> bewijst dit. B) Het is een voorrecht dat je in een christelijk gezin geboren wordt en daardoor uit de Bijbel hoort. God heeft je apart gezet van andere kinderen. Je kan niet

			kiezen of je bij het genadeverbond wil horen (zie Exodus 4:24-26). Ook kun je niet zelf kiezen om te gaan geloven (Johannes 6:44).
3.	Overdopen	Je bent als kind gedoopt, maar vindt dat je toen nog niet bewust geloofde. Als teken van je bekering wil je als volwassene opnieuw gedoopt worden.	Zie tegenargument 2B.
4	'Ontdopen'	Je wilt niet meer gedoopt zijn omdat je het ervaart alsof je daarom niks mag.	Het is een voorrecht dat je in een christelijk gezin geboren werd en daardoor uit de Bijbel hoorde. God heeft je apart gezet van andere kinderen. Je kan niet kiezen of je bij het genadeverbond wil horen (zie Exodus 4:24-26). Gods kinderen willen de wet houden omdat ze God liefhebben. Voor hen is de wet geen moeten, maar mogen. (Galaten 5:13-14)
4	De doop is alleen van waarde voor het gedoopte kind.	De doop heeft alleen nut voor het gedoopte kind.	Zie leerdoel 5. De doop heeft ook waarde voor de ouders, Gods kinderen en onbekeerden (van de gemeente).
5	De doop is een sacrament dat alleen waarde heeft voor Gods kinderen.	De doop heeft alleen nut voor Gods kinderen. De doop maakt de kinderen niet zalig. Maar voor Gods kinderen is het een troost: zoals het water schoon maakt, mogen zij geloven dat hun zonden vergeven zijn door het bloed van de Heere Jezus.	Zie leerdoel 5. De doop heeft ook waarde voor het gedoopte kind, de ouders en onbekeerden (van de gemeente).

Leerdoel 5: Jongeren leren hoe ze de Heilige Doop mogen waarderen

- *Voor henzelf (het gedoopte kind):* Het is een voorrecht om geboren te worden in een christelijk gezin. Je hoort van jongs af aan uit de Bijbel. Je bent onderdeel van de christelijke gemeente. Ook met jou wil de Heere Zijn genadeverbond maken. Als

teken hiervan word je gedoopt. Je wordt apart gezet van kinderen die niet in een christelijk gezin worden geboren. Je bent bevoorrecht. Je mag de Heere vragen of Hij Zijn belofte ook in jouw leven wil waarmaken. (Psalm 22:11, NGB 34).

- *Voor ouders:* Ondanks dat ook hun kind met een zondig hart geboren is, laat de Heere door de doop zien dat Hij nog wil doorgaan met Zijn werk om zondaren te bekeren, ook voor hun kind (Psalm 22:31-32; Psalm 72:17; Psalm 105:8-10)
- *Voor de gemeente:* Bij de doop heeft de kerkelijke gemeente gebeden of de Heere met Zijn Heilige Geest in de gedoopte kinderen wil wonen (doopformulier). Alle gemeenteleden hebben de verantwoordelijkheid om voor de kinderen van de gemeente te bidden. Tegelijk herinnert het hen aan hun eigen doop. Het laat hen opnieuw zien dat het nog mogelijk is om bekeerd te worden.
- *Voor Gods kinderen:* Voor Gods kinderen is de doop een sacrament om hun geloof te versterken. Als zij het water zien, is dat voor hen een bewijs dat God net zo zeker hun zonden afgewassen heeft door Zijn bloed. Het bemoedigt hen (Romeinen 6:3; HC 25 vraag 67; NGB 34).
-

2.2 - Programma-voorstel

De verschillende programmaonderdelen die uitgewerkt zijn in deze *Treffer* zijn te combineren tot een geheel. Het is aan te raden hieruit zelf een keuze te maken, die passend is bij de groepssamenstelling.

3. Bijbelstudie

We bieden drie werkvormen aan om Bijbelstudie te doen, waarbij rekening wordt gehouden met de verschillende soorten jongeren.

3.1 Werkvorm 1 (denken / doen) - Genesis 17 vers 1 t/m 11

Doel

Het doel van deze bijbelstudie is dat de jongeren inzien wat de betekenis van de Heilige Doop is. Ook leren de jongeren welke symboliek er verscholen gaat in dit sacrament. Deze bijbelstudie sluit vooral aan bij leerdoel 2 van deze *Treffer*.

Benodigdheden

- A3-vel
- Stiften of potloden
- Bijbel met uitleg of Bijbel met kanttekeningen

Uitleg opdracht

- *stap 1* - Voor deze werkvorm is het goed om te beginnen met het lezen van het Bijbelgedeelte. Dit kan zowel plenair als in de kleinere groepjes gedaan worden. Het is belangrijk dat er met elkaar wordt nagedacht over de betekenis van de inzet van de besnijdenis (waar de doop voor in de plaats gekomen is). Dit vormt namelijk de basis voor de rest van de bijbelstudie.
- *stap 2* - er is nagedacht over de betekenis van de besnijdenis en de doop. De Heere wil het gebruiken als teken en als zegel. Wij mensen gebruiken ook vaak zichtbare

tekenen als bewijs. Denk bijvoorbeeld aan een trouwring die dient als teken van de liefde tussen een man en een vrouw. Maar ook een bonnetje dat je krijgt in de supermarkt dient als bewijs van een rechtmatige aankoop. De bedoeling van deze opdracht is dat jongeren verschillende van zulke voorbeelden bedenken en op het A3-vel tekenen. In het midden van het A3-vel wordt een doopvont getekend.

- *stap 3* - vervolgens denken de jongeren met elkaar na over de overeenkomsten en verschillen. Ze proberen bij ieder voorbeeld een overeenkomst met de Doop en een verschil met de Doop op te schrijven. Vervolgens worden om het doopvont unieke eigenschappen van de Doop opgeschreven.
- *stap 4* - als laatste denken de jongeren met elkaar (of plenair) na over de vraag waarom de Heere zulke symboliek voor ons zou gebruiken. Dit kan mooi aan de hand van de gemaakte posters gedaan worden.

3.2 Werkvorm 2 (denken) - Genesis 2 vers 16 - 17 en Genesis 3 vers 15

Doel

Het doel van deze opdracht is dat de jongeren de doop gaan zien in het licht van de twee verbonden die er zijn, het werkverbond en het genadeverbond. De jongeren denken eerst met elkaar na wat een verbond is. Ook zullen ze nadenken over het verschil tussen het werkverbond en het genadeverbond. Op deze manier kunnen de jongeren inzien wat een wonder het is dat God de doop ingesteld heeft als een teken van Zijn trouw. De opdracht sluit voornamelijk aan bij leerdoel 1 van deze Treffer.

Benodigdheden

- A4-vel of eventueel A3-vel
- Bijbel met uitleg of Bijbel met kanttekeningen
- A3-vel

Uitleg opdracht

- *stap 1* - de jongeren denken met elkaar na over de betekenis van een verbond. Waar denken ze aan bij het woord verbond? Wat voor voorbeelden kunnen ze bedenken? Op het vel wordt in het midden de betekenis van het woord 'verbond' geschreven.
- *stap 2* - nu gaan de jongeren de twee teksten lezen. Met elkaar denken ze na over welke tekst bij het werkverbond horen en welke tekst bij het genadeverbond. Vervolgens wordt links op het vel de betekenis van het werkverbond opgeschreven en rechts op het vel wordt de betekenis van het genadeverbond opgeschreven.
- *stap 3* - met elkaar denken de jongeren na over de uitwerking van het genadeverbond. Als de Heere zich letterlijk aan dit verbond had gehouden, wat zou dan de straf zijn? Hoe heeft het genadeverbond daar verandering in gebracht.
- *stap 4* - als laatste denken de jongeren na over de vraag waar de doop in dit geheel thuis hoort. Hoort het vooral bij het werkverbond of vooral bij het genadeverbond of staat het er tussenin? Dit wordt op het vel (creatief) weergegeven.

3.3 Werkvorm 3 (denken/doen)

Doel

Het doel van deze bijbelstudie sluit aan bij het doel van Werkvorm 1. Deze bijbelstudie is de creatieve vertaling van werkvorm 1.

Benodigdheden

- A3-vel
- Bijbel met uitleg of Bijbel met kanttekeningen
- A3-vel

Uitleg opdracht

- *stap 1* - de jongeren denken met elkaar na over de betekenis van een verbond. Waar denken ze aan bij het woord verbond? Wat voor voorbeelden kunnen ze bedenken? Nu gaan de jongeren de twee teksten lezen. Met elkaar denken ze na over welke tekst bij het werkverbond horen en welke tekst bij het genadeverbond.
- *stap 2* - in de tweede stap gaan de jongeren hetgeen bij stap 1 bedacht is uitbeelden. Het werkverbond kan bijvoorbeeld getekend worden door een boom ('de boom der kennis, des goeds en des kwaads'). Het genadeverbond kan bijvoorbeeld worden verbeeld door de kruisheuvel Golgotha te tekenen.
- *stap 3* - als laatste denken de jongeren na over de vraag waar de doop in dit geheel thuis hoort. Hoort het vooral bij het werkverbond of vooral bij het genadeverbond of staat het er bijvoorbeeld tussenin? Dit wordt in de tekening creatief weergegeven. Het is mooi als de tekening in zijn geheel wordt voorzien van een treffende bijbeltekst.

4. Inleiding

Hoe zet je een goede inleiding op? Soms is het lastig om een goede lijn te vinden. Daarom wordt hier een opzet gegeven voor een inleiding. Uiteraard moet je deze zelf verder uitwerken.

Onderdeel	Duur
<p><u>Intro</u> Start met een schaal met water. Maak je handen heel erg vies en spoel ze daarna schoon met het water.</p> <p><i>Of</i> Start met de vraag: Wanneer ben je geboren? De meeste jongeren zullen dat weten. Vraag daarna wanneer ze gedoopt zijn. Veel jongeren weten dit niet. Leg dan de link met het wonder van de Doop. God heeft tijdens de Doop laten zien dat Hij een verbond wil oprichten met mensen. Dat moment is zo mogelijk nog belangrijker dan het moment van je geboorte.</p>	00:05
<p><u>Kern</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Bespreek met de jongeren de instelling van de Doop • Bespreek met de jongeren de tekenen van de Doop • Bespreek met de jongeren de waarde van de Doop • Bespreek met de jongeren hoe ze met hun Doop moeten en mogen omgaan. 	00:10
<p><u>Afsluiting</u> Sluit je inleiding af met een vraag zoals bijvoorbeeld: 'Weet jij al de betekenis van de Doop?' Probeer met je vraag zo dicht mogelijk bij het hart van de jongeren te komen.</p>	00:05

5. Verwerking

Naast de inleiding is het belangrijk om de inhoud ook te verwerken. Hieronder worden een aantal verwerkingsvormen aangeboden. Maak een keuze voor een of meerdere van deze werkvormen.

5.1 Opwarmers

Een opwarmer is een korte werkvorm om het thema vooraf in te leiden en de aandacht van de jongeren te trekken of om hen in de sfeer van het onderwerp te laten komen.

5.1.1 Woordweb

Op een groot vel papier maken we gezamenlijk een woordweb over doop. Als er weinig input komt, kun je zelf wat suggesties geven: water/ psalm 105 / verbond / Moorman / doopvont / zegen / reinigen / doopjurk...

5.1.2 Mening

Hang links op de wand een groot vel met daarop de tekst: 'De doop heeft voor mij weinig waarde.' Hang rechts op de wand een groot vel met daarop de tekst: 'De doop is enorm belangrijk voor mij.'

Geef elke jongere een post-it en laat daarop de naam schrijven. Elke jongere hangt nu zijn post-it op de muur. De plek symboliseert de mening: een jongere die de doop van weinig waarde vindt, hangt zijn post-it links.

Bevraag enkele jongeren op de keuze van hun plek, zonder daarover te oordelen. Het mooiste zou zijn als je aan het eind van de avond nog een paar jongeren bevraagt en hoort dat ze van mening veranderd zijn!

5.2 Verwerking

5.2.1 Psalm 105 met bovenstem

Benodigheden:

- muzikaal onderlegde instructeur
- kopietjes met de bovenstem

Zoek iemand in je gemeente die de jongeren de bovenstem van Psalm 105 kan aanleren (of een andere Psalm die in jullie gemeente bij de Doop wordt gezongen.)

Oefen met elkaar deze bovenstem, net zo lang tot het lukt. Herhaal dit eventueel een paar clubavonden. Het mooiste is als de jongeren dit tijdens de Doopdienst ook kunnen zingen. Overleg dan wel even met de organist.

5.2.2 Doopformulier

Benodigheden:

- voor elk tweetal een kopie van het Doopformulier
- voor elk tweetal een rode/ groene/ blauwe/ geel (markeer)stift

Verdeel de groep in tweetallen. Elk groepje krijgt een kopie van het Doopformulier en stiften. De bedoeling is dat ze het Doopformulier zorgvuldig doorlezen. Met de stiften markeren ze bepaalde gedeeltes van het formulier:

- rood: gebruiken voor woorden/ zinnen die we niet snappen
- groen: voor gedeeltes die aangeven wat God doet in de doop

- blauw: voor gedeeltes die aangeven wat er van de mens verwacht wordt in de doop
- geel: voor gedeeltes die ons bijzonder aanspreken

5.2.2 Dooptekst

Benodigheden:

- doopkaart van de jongere
- Stevige papieren kaartjes
- kranten en tijdschriften

Vraag van te voren of de jongeren hun doopkaart of een kopie daarvan meenemen.

Leg de doopkaarten aan het begin van de avond ergens neer op tafels op chronologische volgorde. De jongeren kunnen hiernaar kijken en er zal een gesprek ontstaan: 'He, wij zijn op dezelfde dag gedoopt!' of 'Ik ben ouder, maar werd pas later gedoopt, want ik heb na de geboorte een tijd in het ziekenhuis gelegen.' Dat is al waardevol.

Na de pauze krijgt elke jongere zijn eigen doopkaart. Laat elke jongere zijn eigen dooptekst opzoeken. Nu gaat elke jongere zijn eigen tekst opplakken aan de hand van uitgeknipte letters uit kranten en tijdschriften.

Gebruik ondertussen de tijd om met de jongeren te praten over hun dooptekst. Zien ze het verband? Zo nee, laat hen dat aan hun ouders vragen.

5.2.3 Cadeautje voor de pasgeborenen van de gemeente

Benodigheden:

- witte rompers, voor elke jongere een.
- textielstiften en -verf

Versier een aantal witte rompertjes, pak ze daarna in en breng ze rond bij de pasgeborenen kinderen van de gemeente. Bij kinderrijke gemeentes kan er ook gekozen worden om dat alleen te doen bij de eerstgeborenen in een gezin.

6. Bidden en danken

Elke verenigingsavond begin je met gebed. Het is goed om in het gebed naast de actuele en persoonlijke zaken ook te bidden voor onderwerpen die te maken hebben met het thema van de avond.

Bidden en danken

- Vragen of we de waarde van de doop mogen inzien, ook voor ons persoonlijk;
- Vragen of de Heere ons dicht bij Zijn Woord wil houden, zodat we bewaard worden voor het uitleven in de zonden;
- Bidden of de Heere ook vandaag nog Zijn Koninkrijk wil uitbreiden, ook onder kinderen en jonge mensen;
- Bidden of we iets mogen zien van de reinigende kracht die er te vinden is in het bloed van Christus, waar het water van de doop op wijst;
- Danken dat de Heere de doop heeft ingesteld;
- Danken wat een voorrecht het is dat we gedoopt mogen zijn en daardoor door de Heere apart gezet zijn.

7. Zingen

Welke psalmen en welke liederen passen goed bij het thema van de avond?

Psalmen

Psalm 8: 1, 2, 9

Psalm 67: 1, 3

Psalm 71: 2, 4, 5, 12, 13

Psalm 72: 6,9,11

Psalm 87: 3, 4, 5

Psalm 100: 1, 2, 4

Psalm 105: 3, 5

Psalm 149: 1

Liederen uit 'Tot Zijn eer'

- Lied 2: Ach, blijf met Uw genade
- Lied 30: Ere zij aan God, de Vader
- Lied 33: Gedenk aan je Schepper
- Lied 39: Groot is Uw trouw, o Heer'
- Lied 47: Heilig, heilig, heilig
- Lied 79: In bergen en in dalen
- Lied 83: Psalm 8
- Lied 89: Psalm 134
- Lied 114: Zegen ons, Algoede

8. Literatuurverwijzingen

Wil je meer lezen over dit onderwerp? Wil je informatie voor je inleiding? In de onderstaande boeken kan je er meer over lezen.

In de afgelopen jaren zijn er veel boekjes verschenen over de Heilige Doop. Ook op Digibron is veel te vinden over de Heilige Doop.

- Aalst, ds. G.J. van. 2004. *Van kind tot kind. Ons doopformulier*. Houten: Den Hertog. [tweede druk]
- Moerkerken, ds. A. 2004. *Ons Troostboek. Verklaring van de Heidelbergse Catechismus*. Houten: Den Hertog, pagina 364-390. [derde druk]

verbindt jongeren

